

„Pane, je málo těch, kdo budou spaseni?“ Řekl jim na to: „Usilujte o to, abyste vešli těsnými dveřmi!“

Člověk ze zástupu se zajímal, jestli bude málo spasených. Ježíš jeho zvědavost obrátil na něho samého, slovy: Zajímej se spíše o to, zda projdeš ty sám a ne o liché domněnky.

Co je to spása a máme jistotu spásy?

Rozlišují se dva pojmy: vykoupení a spása. Oba pojmy nejsou jen slovíčkařením, ale důležitou věcí, jejíž dobré pochopení člověka směřuje správným směrem, ale i naopak.

Oba pojmy pochopíme rychle, když se zeptáme: Jsem vykoupěný, jsem spasený? Vykoupění už jsme všichni, díky Kristově smrti na kříži za naše hříchy. Spasení ještě nejsme, protože stále ještě svádíme boje o věrnost v lásce k Bohu a nejednou prohráváme. Tedy vykoupění ano, spasení ještě ne. Sám Ježíš hovoří o spáse v souvislosti s otevřenou možností vejít těsnými dveřmi, které se jednou zavrou.

Pojem vykoupění souvisí s jistotou, že něco je už naplněno. Pojem spásy souvisí s otevřenou možností, která ještě není definitivně uzavřená.

Máme jistotu vykoupění? Ano, jsme již vykoupěni. Máme jistotu spásy, ještě ne, dveře a možnosti jsou otevřené a člověk, který jednou dveřmi vešel, může stejně tak, dokud jsou otevřené se jimi opět vrátit. Tedy, jistotu spásy nemáme. Ne ze strany Boha, ale nás.

Pojem vykoupění, je jistotou a máme se o něho opírat, zvláště když bojujeme se smutkem a pochybností, zda nás Bůh má rád. Ano, má. Dal za nás svého Syna, vykoupil nás ze všech našich hříchů, slabostí, ze všeho zla, které na nás útočí. Člověk topící se ve vlastní hříšnosti, klesající na mysl, ať si říká: jsem ale vykoupěn. Všechny mé hříchy jsou přibity ke Kristovu kříži. Toto je stav vykoupění. Vykoupění je akce Boha a nastalo, když jsme ještě nebyli na světě.

Ne však každý, kdo je vykoupěn, bude i spasen. Nestačí dokonce být i jen pokřtěn, aby byl člověk spasen. Spása znamená "vejít úzkými dveřmi", dřív než budou zavřeny. Dveře, to je Ježíš Kristus. Vcházení jimi je čas lidského života, zavření dveří se děje ve smrti. Kdo během života vešel, přijal tak spásu, kdo vejít odmítal a zemřel, odmítl spásu.

Nestačí být pokřtěn, aby byl člověk spasen. Křest se děje navíc často bez našeho vědomí, jakési o nás bez nás. Bez nás nás Bůh stvořil, dal nám různé dary. Bez nás nás ale nemůže donutit vejít do vztahu s ním v přijetí jeho lásky. Po křtu často Krista opouštíme a setrváváme nějaký čas v hříchu, než činu litujeme a následně hledáme u Krista odpuštění, kdy se k němu vracíme. Křest je sice nutný, a je to základní událostí duchovního života, ale ke spáse nestačí. Křest lze přirovnat k početí nového života. Počaté dítě roste sice samo a žije svým životem, ale bez výživy od rodičů a jejich následné péče se nemusí ani narodit, či přežít než dospěje. U křtu se tedy nelze zastavit a říkat, udělal jsem pro duchovní život všechno. Byl to jen počátek.

Židé se spoléhali na svou obřízku. Žid se židem stává svým narozením ze židovské matky a tím, je-li chlapec, že je následně obřezán. Ježíš však napadá tento automatismus, stejně i Jan Křtitel:

"Nemyslete si, že můžete říkat: 'Náš otec je Abraham!' Pravím vám, že Bůh může Abrahamovi stvořit děti z tohoto kamení" (Mt 3,9).

"Odpověděli mu: "Náš otec je Abraham." Ježíš jim řekl: "Kdybyste byli děti Abrahamovy, jednali byste jako on" (Jan 8,39).

Máme tedy jistotu spásy, i když jsme pokřtěni? Nemáme. Člověk může Ježíše v životě potkávat, může s ním jíst a pít, může naslouchat jeho učení, ale nemusí od něho přijmout dar spásy. Dar spásy je ztotožnění se s Ježíšem. Dar spásy je spojení s ním, s jeho poslušností vůči Bohu Otci, s jeho oddaností vedení Duchem Svatým. Když Ježíš říká: "Neznám vás", znamená to: Neměli jste nic společného s mým stylem života. Neměli jste nic z poslušnosti Bohu Otci, nenaslouchali jste Duchu Svatému a nenechali jste se jím vést, jako já.

Můžeme Ježíšova slova i parafrázovat: Neznám vás, ano v dětství vás nechali pokřtít, a také vy jste křtili své děti, ano chodili jste i do kostela, přijímali eucharistii a pokyvovali souhlasně při kázání, ale i tak vás neznám. To všechno byly jen prázdné úkony, letmá vnější setkání a váš život byl naprosto jiný, než ten, kterým žiji já. Nikdy jste se mnou neměli žádné společenství, žádný vztah, jen povrch skrytý za náboženskými rituály, kterými jste si vystačili.

Jsou tedy křest či svátosti nedůležité a život v lásce to hlavní? Ne. Křest, svátosti či modlitba jsou jako pokrm, který tělo potřebuje, aby žilo. Bez těchto komponentů to nejde. Ale jsou jen pokrmem. Život pak vychází z nich. U posledního soudu se Bůh nebude ptát, jak nám šla modlitba, kolikrát jsme přijímali svátosti, ale: Navštívil jsi nemocného, uvězněného, nakrmil jsi hladového, napojil žíznivého, oděl nahého?

Jistotu spásy nemáme nikdo. Je to stav vybízející k trvalému přimykání se k Ježíši. Kdo tak žije, rozhoduje se přijmout spásu. Toto je význam oněch úzkých dveří, naznačující jistou formu života:

„Pane, je málo těch, kdo budou spaseni?“ Řekl jim na to: „Usilujte o to, abyste vešli těsnými dveřmi! Říkám vám: Mnoho se jich bude snažit vejít, ale nebudou moci. Jakmile se pán domu zvedne a zavře dveře